

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2013-4030

13. september 2013

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 27. maj 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 370 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 370 (alm. del)

Ministeren bedes oversende en oversigt, der viser samtlige kontroller og tilsyn, der udføres under ministerens ressort, hvilken myndighed der udfører kontrollen, i hvilken lov kontrollen eller tilsynet er hjemlet, samt hvorvidt lovgrundlaget er forligsbelagt.

Svar

Miljøministeriet har ved besvarelsen af det stillede spørgsmål lagt til grund, at spørgsmålet vedrører, i hvilket omfang det inden for ministeriets ressortområde er overladt til forvaltningsmyndigheder i henhold til lovgivningen at foretage administrativ kontrol og tilsyn med borgere, virksomheder mv.

Det er således lagt til grund, at der med spørgsmålet ikke sigtes til indgreb mv., som sker i forbindelse med opklaring og forfølgning af mulige strafbare lovovertrædelser (indgreb inden for strafferetsplejen), og dermed bl.a. heller ikke (sær)myndigheders adgang efter lovgivningen til at udstede såkaldte bødeforelæg.

Det er endvidere lagt til grund, at der med spørgsmålet ikke sigtes til det tilsyn, som en overordnet myndighed på ulovbestemt grundlag antages at kunne føre med myndigheder, der står i et almindeligt underordningsforhold til den pågældende myndighed, ligesom at det også er lagt til grund, at der heller ikke sigtes til det tilsyn, som et ministerium antages at kunne føre i form af et såkaldt almindeligt sektortilsyn inden for dets ressortområde.

Miljøministeriet er ikke i besiddelse af en oversigt over de bestemmelser inden for ministeriets ressortområde, som giver forvaltningsmyndigheder adgang til at foretage kontrol eller tilsyn i forhold til borgere, virksomheder mv.

Miljøministeriet har imidlertid foretaget en gennemgang af lovene inden for ministeriets område. I oversigten er der ikke medtaget regler, der hører til andre ministeriers ressort (f.eks. Forsvarsministeriets tilsyn med visse bestemmelser i havmiljøloven).

Hvad angår forlig blev der i 2004 blev indgået en aftale om en **kommunalreform** mellem V, K og DF, hvor varetagelsen af de offentlige

opgaver, herunder tilsynsopgaverne, blev fordelt mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder efter de principper, der fremgik af kapitel 13 om natur- og miljøområdet i Strukturaftalen.

Der er i de seneste år indgået følgende forlig af betydning for fastlæggelsen af tilsynsopgaver:

I 2009 indgik daværende regering og Folketingets partier en aftale om en ny **Kemikaliehandlingsplan** for 2010-2013, der byggede videre på regeringens kemikaliehandlingsplan 2006-2009. Handlingsplanen der pt. er gældende, lagde op til en markant og styrket prioritering af kemikalieområdet. Der blev i perioden afsat 155 mio. kr. til kerneområder, såsom en fortsættelse og en styrkelse af kontrolområdet, ligesom der blev afsat 18 mio. kr. til særlige indsatser. Under forhandlingerne af den nye finanslov, vil der blive taget stilling til en fortsættelse af indsatsen på kemikalieområdet.

Sprøjt middelstrategien blev indgået 8. februar 2013, og løber indtil 2015. Aftalen er indgået mellem S, SF, RV, V, K og EL, og skal beskytte danskerne og naturen mod unødigt belastning fra sprøjtemidler. Målet er at reducere sprøjtemidlernes belastning af sundhed, natur og miljø med 40 procent inden udgangen af 2015. Sprøjt middelstrategien indeholder en lang række krav og initiativer over for dem, der bruger sprøjtemidler. Aftaleparterne er blandt andet enige om at øge kontrollen med - og skærpe straffen for - ulovlig import af sprøjtemidler.

I 2007 indgik alle Folketingets partier bortset fra RV forlig om en aftale for en mere **effektiv vandsektor**. Aftalen skulle modernisere reguleringen og organiseringen af den danske vandsektor, med henblik på at vandsektoren effektivt og økonomisk skulle sikre forsyning af rent og sundt drikkevand og en effektiv afledning af spildevand. Ved regeringsskiftet har RV tiltrådt forliget.

Som opfølgning på **evalueringen af kommunalreformen** er der i juni 2013 indgået aftale bl.a. om at tilsynet med råstofindvinding på landjorden flyttes fra kommunerne til regionerne.

Med hensyn til tilsynsbestemmelserne i de enkelte love kan oplyses følgende:

Lov om miljøbeskyttelse

Miljøbeskyttelsesloven: Det følger af § 65 i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, at kommunalbestyrelsen fører et generelt tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes.

Kommunalbestyrelsen fører endvidere tilsyn med at påbud og forbud efterkommes, at vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser overholdes, og at miljøkrav fastsat i en aftale efter § 10, stk. 2, overholdes. Kommunalbestyrelsen er endvidere tilsynsmyndighed, jf. §§ 68-70, i sager om forureninger eller ved risiko for forureninger, der er en følge af ophørt virksomhed.

I henhold til § 66, har miljøministeren også visse tilsynsopgaver.

Ministerens tilsyn med s-mærkede listevirksomheder, jf. lovens § 66, stk. 2, og § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1640/2006 om godkendelse af listevirksomhed, er

delegeret til Miljøstyrelsen, jf. § 4, nr. 37 i bekendtgørelse nr. 1391 af 8. december 2010 om delegation af miljøministerens beføjelser i lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love til Miljøstyrelsen (delegationsbekendtgørelsen).

Ministerens tilsyn i sager omfattet af lovens § 65, stk. 4, om overtrædelser af afgørelser og ved forureninger eller risiko herfor, der er en følge af tidligere virksomhedsdrift, som Miljøstyrelsen eller Miljøministeriets miljøcentre havde tilsyn med, er delegeret til Miljøstyrelsen, jf. § 66, stk. 3, i delegationsbekendtgørelsen.

Ministerens tilsyn med forureninger eller risiko for forureninger, der er en følge af tidligere virksomhedsdrift, som ministeren havde tilsyn med, samt tilsyn med alle kommunale spildevandsudledninger, jf. lovens § 66, stk. 3 og stk. 4, er henlagt til Naturstyrelsen ved § 31, nr. 6 og 7, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen. Endvidere har ministeren henlagt sin beføjelse til at overvåge miljøtilstanden i omgivelserne jf. loven § 66, stk. 1, til Naturstyrelsen, jf. § 31, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010.

Ministerens tilsyn med visse kommunale affaldshåndteringsanlæg, jf. § 66, stk. 5, er delegeret til Miljøstyrelsen, jf. § 4, nr. 39, i delegationsbekendtgørelsen.

Det følger af § 67, at ministeren kan bestemme, at tilsynet i visse tilfælde skal føres af andre myndigheder. Bemyndigelsen er benyttet i en del tilfælde. Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen har således fået tilsynskompetencen i en række bekendtgørelser. Også andre myndigheder har fået tildelt tilsynskompetence, f.eks. SKAT (bekendtgørelse nr. 148 af 16. februar 2009 om gebyr og tilskud til nyttiggørelse af dæk), Plantedirektoratet (nu NaturErhvervstyrelsen) (bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsmål (slambekendtgørelsen)) og Arbejdstilsynet (bekendtgørelse nr. 650 af 15. juni 2011 om delegation til Arbejdstilsynet af opgaver efter lov om miljøbeskyttelse vedrørende pesticidudbringningsmaskiner i henhold til Europaparlamentets og Rådets direktiv 2009/127/EF).

Det følger af § 89 a at miljøministeren kan fastsætte regler for hvem der har tilsynet med forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af loven. Et eksempel her på er bekendtgørelse nr. 421 af 8. maj 2012 om overførsel af affald, hvor det i § 11, stk. 1, er fastsat, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald. Det følger dog af stk. 2 at Miljøstyrelsen fører tilsyn med, at forordningens bestemmelser og bekendtgørelsens bestemmelser om affald, der er overført til Danmark som bestemmelsesland, overholdes på virksomheder, hvor godkendelseskompetencen efter reglerne om godkendelse af listevirksomhed er henlagt til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen fører endvidere tilsyn med, at forordningens bestemmelser overholdes ved transport af affald, der er overført til Danmark som bestemmelsesland og affald bestemt til overførsel, hvor Danmark er afsendelsesland samt transit af affald, jf. stk. 3.

Endelig er der ved bekendtgørelse nr. 497 af 15. maj 2013 om miljøtilsyn fastsat regler om tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og lov om forurenede jord.

Lov om naturbeskyttelse

Naturbeskyttelsesloven: Det fremgår af § 73, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med loven og regler udstedt i medfør heraf, samt af § 73, stk. 2, jf. § 15, nr. 52, 53 og 54 i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn.

Med hjemmel i § 73, stk. 3, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse 1328 af 11. december 2006, har ministeren endvidere henlagt tilsynsopgaver fsva. statsvejene til Vejdirektoratet. Med hjemmel i § 73, stk. 3, jf. § 3, i bekendtgørelse nr. 84 af 23. januar 2002, CITES, fører Plantedirektoratet tilsyn.

I en række ældre, videreførte bekendtgørelser om fredning og reservater efter den tidligere lovgivning er de deri nævnte tilsynsmyndigheder opretholdt.

Lov om miljø og genteknologi

Lov om miljø og genteknologi:

Det følger af § 20, stk. 1, i lov om miljø og genteknologi jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 26. juni 2010, at miljøministeren fører tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven overholdes, samt at påbud, forbud og vilkår efterkommes. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at tilsynet helt eller delvis udføres af en eller flere kommunalbestyrelser eller andre myndigheder, jf. § 20, stk. 2.

Ministeren har delegeret sit tilsyn med overholdelse af loven, regler fastsat med hjemmel i loven, påbud, forbud og vilkår til Miljøstyrelsen jf. § 11, nr. 12, i delegationsbekendtgørelsen.

Dog er Arbejdstilsynet tillagt tilsynskompetencen for klassificerede anlæg, storskalaanlæg og storskalaforøg, inklusive tilsyn med vilkår til sikring af det ydre miljø tillige med godkendelser til forskning samt undervisningsforøg, se bekendtgørelse nr. 910 af 11. september 2008 om genteknologi og arbejdsmiljø, som ændret ved bekendtgørelse nr. 88 af 22. januar 2010, og bekendtgørelse nr. 1707 af 15. december 2012.

Naturstyrelsen fører tilsyn med, at vilkår fastsat efter bekendtgørelse nr. 91 af 21. januar 2007 om vilkår om miljø, natur og sundhed i forbindelse med godkendelse m.v. efter lov om miljø og genteknologi, overholdes, og at påbud og forbud udstedt i medfør af loven efterkommes.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelsesloven: Det følger af § 44 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes. Kommunalbestyrelsen fører endvidere tilsyn med, at påbud og forbud efterkommes, samt at vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser overholdes. Kommunalbestyrelsen er endvidere tilsynsmyndighed, jf. §§ 46, 48 og 49, i sager om forureninger eller ved risiko for forureninger, der er en følge af, at husdyrbruget er ophørt.

Af § 45 fremgår det, at miljøministeren kan bestemme, at tilsyn i visse tilfælde skal udføres af andre myndigheder. Ministeren har således bestemt, at NaturErhvervstyrelsen fører tilsyn med, at harmoniseringsreglerne i bekendtgørelse nr. 915 af 26. juni 2013 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen), overholdes, jf. bekendtgørelsens § 38.

Lov om forurennet jord

Jordforureningsloven: Det følger af § 65 i lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4. december 2009, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat i medfør af loven, overholdes.

I henhold til § 66 a, stk. 1, fører miljøministeren tilsyn med, at påbud meddelt af miljøministeren, jf. § 39, stk. 2, efterkommes. Denne beføjelse er delegeret til Miljøstyrelsen jf. § 6, nr. 13 i delegationsbekendtgørelsen.

Det følger af § 66, at Regionsrådet fører tilsyn med og overvåger udviklingen i forureningstilstanden i jorden. Regionsrådet fører tillige tilsyn med deponeringer i råstofgrave og tidligere råstofgrave samt med arealer omfattet af § 8, stk. 6. Ministeren kan i henhold til § 69, stk. 4, fastsætte regler om, at tilsynet i visse tilfælde skal føres af andre myndigheder eller efter en anden fordeling end fastsat i § 65, § 66 og § 66 a. Ministeren har ikke udnyttet denne bemyndigelse.

Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

Miljøskadeloven: Det følger af § 31 i lov nr. 466 af 17. juni 2008 om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, at miljøministeren fører tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat i medfør af loven, overholdes.

Denne beføjelse er delegeret til Miljøstyrelsen, jf. § 12, nr. 14, i delegationsbekendtgørelsen.

Lov om kemikalier

Kemikalieloven: Det følger af § 47 i lov om kemikalier, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010, at ministeren kan fastsætte regler om tilsyns- og kontrolvirksomhed. Hvem der har tilsynsforpligtelsen, bliver fastlagt i de bekendtgørelser, der udstedes med hjemmel i kemikalieloven. I langt de fleste tilfælde er det Miljøstyrelsen, der fører tilsynet, men i enkelte bekendtgørelser får Miljøstyrelsen assistance af SKAT (bekendtgørelse nr. 243 af 19. april 2002 om visse ozonlagsnedbrydende stoffer, og bekendtgørelse nr. 702 af 24. juni 2011 om bekæmpelsesmidler,), kommunalbestyrelsen (bekendtgørelse nr. 925 af 13. december 1998 om PCB, PCT og erstatningsstoffer herfor,), NaturErhvervstyrelsen (bekendtgørelse nr. 702 af 24. juni 2011 om bekæmpelsesmidler, og bekendtgørelse nr. 557 af 9. juni 2009 om undervisning og anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v. for erhvervsmæssige brugere af plantebeskyttelsesmidler,) og Søfartsstyrelsen (bekendtgørelse nr. 243 af 19/4/2002 om visse ozonlagsnedbrydende stoffer,).

Efter § 7a, kan ministeren fastsætte hvilke myndigheder, der skal føre tilsyn med forordninger på lovens område. Eksempler her på er bekendtgørelse nr. 815 af 26. august 2009 om henlæggelse til Miljøstyrelsen, Arbejdstilsynet, Energistyrelsen og Søfartsstyrelsen af opgaver og tilsyn vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) og bekendtgørelse nr. 787 af 15. august 2009 om henlæggelse til Miljøstyrelsen af opgaver og tilsyn vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger m.v.

Lov om administration af Den Europæiske Unions forordninger om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af ulovligt fældet træ:

Det følger af lov nr. 1225 af 18. december 2012, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 169 af 18. februar 2013 og § 1 i bekendtgørelse nr. 168 af 18. februar 2013, at Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af forordningen.

Lov om anvendelse af Frøstruplejren

Lov om Frøstruplejren: Det følger af § 5, stk. 1 og 2, jf. § 6, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 791 af 21. juni 2007, om Frøstruplejren, jf. bekendtgørelse nr. 431 af 28. april 2006, om tilsyn med Frøstruplejren, at tilsynet er henlagt til Thisted Kommune.

Lov om beskyttelse af havmiljøet

Havmiljøloven: Det følger af § 26, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, jf. § 7 i bekendtgørelse nr. 32 af 1. januar 2011 om dumpning af optaget havbundsmateriale (klapning) og § 20, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn.

Det følger endvidere af §§ 45, stk. 1 og 58 a, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, jf. § 20, nr. 6 og 16 i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn. Det fremgår af § 7, stk. 1, nr. 3, 17, 18, og 27 i bekendtgørelse nr. 1391 af 8. december 2010, at Miljøstyrelsen fører tilsyn.

Lov om jagt og vildtforvaltning

Jagt – og vildtforvaltningsloven: Det følger af § 47, stk. 1 og 2, i lovbekendtgørelse nr. 735 af 14. juni 2013, jf. § 19, nr. 15 og 16, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen påser, at loven og regler udstedt efter loven overholdes samt at forbud og påbud efterkommes, og at vilkår for tilladelser overholdes.

Lov om kolonihaver

Kolonihaveloven: Det følger af § 14 i lovbekendtgørelse nr. 790 af 21. juni 2007, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn.

Lov om okker

Okkerloven: Det følger af § 9, i lovbekendtgørelse nr. 934 af 24. september 2009, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn.

Lov om planlægning

Planloven: Det fremgår af § 51, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 587 af 27. maj 2013, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn, samt af lovens § 51, stk. 2, jf. § 17, nr. 11, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af planlovens VVM-regler, hvor kompetencen er henlagt til Naturstyrelsen.

Lov om råstoffer

Råstofloven: Det følger af § 31, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 657 af 27. maj 2013, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med råstofindvinding på landjorden. Det følger af § 31, stk. 2, i råstofloven, jf. § 25, nr. 11, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn med indvinding og efterforskning af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Lov om Skjern Å Naturprojekt

Skjern å loven: Det følger § 15 i lovbekendtgørelse nr. 812 af 21. juni 2007, jf. § 7 i bekendtgørelse 1688 af 14. december 2006 samt § 39, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af bestemmelserne i loven.

Lov om skove

Skovloven: Det følger af § 48 i lovbekendtgørelse nr. 678 af 14. juni 2013, jf. § 16, nr. 34, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af loven og regler udstedt efter loven, vilkår, der er fastsat i tilladelser og påbud.

Det følger af § 56, i skovloven, jf. § 16, stk. 1, nr. 42, i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen er tilsynsmyndighed i forbindelse med udbetaling af tilskud m.v.

Lov om stormflod og stormfald

Stormfaldsloven: Det følger af § 17 i lovbekendtgørelse nr. 1090 af 23. november 2012, jf. § 21, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 320 af 9. maj 2001, at Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af reglerne om tilskud til gentilplantning efter stormfald.

Lov om sommerhuse og camping m.v.

Sommerhusloven: Det følger af § 10 a, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013, jf. § 32, nr. 5 og 6 i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010, at Naturstyrelsen fører tilsyn samt af lovens § 10 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn.

Lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken

Tøndermarskloven: Det følger af § 7 i lovbekendtgørelse nr. 940 af 3. juli 2013 at kommunalbestyrelsen fører tilsyn.

Lov om udbyttedeling ved anvendelse af genetiske ressourcer

ABS-loven: Det følger af § 7 i lov nr. 1375 af 23. december 2012, at miljøministeren fører tilsyn med, at loven og regler udstedt i medfør af loven, overholdes. Loven sættes i kraft ved bekendtgørelse, og det er endnu ikke afgjort hvortil tilsynet delegeres.

Lov om vandforsyning m.v.

Vandforsyningsloven: Det følger af §§ 57, 58, 60 og 65 i lovbekendtgørelse nr. 635 af 7. juni 2010, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn.

Lov om vandløb

Vandløbsloven: Det følger af § 7 i lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009 at kommunalbestyrelsen fører tilsyn

Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold

Lov nr. 469 12. juni 2009

Vandsektorloven: Det følger af § 9, stk. 2, jf. § 19, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 at Forsyningssekretariatet fører tilsyn med vandselskaberne.

Der tages forbehold for, at oplysningerne ikke er udtømmende. Bl.a. omfatter oversigten ikke alle bekendtgørelser udstedt i medfør af de nævnte love.